**Załącznik nr 6**

# UMOWA
# Nr INW.272.....2019

zawarta w dniu ..... r. w Moszczenicy, pomiędzy:
**Gminą Moszczenica** , która ma siedzibę w 97-310 Moszczenica, ul. Kosowska 1, REGON 00000590647948, NIP 771-16-61-550, w imieniu której działa:
**Marceli Piekarek - Wójt Gminy**
zwaną dalej „ **Zamawiającym**"

a ..... w imieniu którego działa:

.....

zwanym dalej „**Wykonawcą**",

**na podstawie przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego postępowania o udzielenie zamówienie publicznego o wartości szacunkowej zamówienia do 5 350 000 euro, o następującej treści:**

Zamawiający i Wykonawca zwani dalej łącznie również **„Stronami"**, a oddzielnie **„Stroną"**.

## § 1

1. Zamawiający powierza, a Wykonawca przyjmuje do wykonania roboty budowlane w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą: „Przebudowa dróg na drogach Gminy Moszczenica" w skład którego wchodzi w szczególności:
   1) wykonanie nakładek bitumicznych (nawierzchni asfaltowej) na drogach wewnętrznych:
      a) Moszczenica, ul. Dworcowa (dz. nr ewid. 640/15, 640/21, obręb Moszczenica),
      b) Srock, ul. Krótka (dz. 177 - obręb Srock Prywatny i dz. 399 - obręb Srock Rządowy),
      c) Raków Duży, ul. Słonecznikowa (dz. 139/4 obręb Michałów oraz dz.: 1/16, 19/6, 194/1 obręb Raków Duży);
2. Szczegółowy zakres robót opisany został w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia zwana dalej ,,SIWZ", specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych.
3. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania przedmiotu umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i sztuki budowlanej, obowiązującymi przepisami i wymaganymi normami oraz realizacji niniejszej umowy w terminach uzgodnionych z Zamawiającym.
4. Wykonanie robót następuje z materiałów własnych Wykonawcy wkalkulowanych w cenę oferty.

## § 2

1. Zgodnie z art. 29 ust. 3a ustawy z dnia 24 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.) Zamawiający wymaga

zatrudnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 z późn. zm.) osób wykonujących proste prace ogólnobudowlane (np. prace operatorów urządzeń, maszyn i sprzętu budowlanego, prace kierowców, prace wykonywane przez pracowników fizycznych).

2. W trakcie realizacji zamówienia Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane wyżej czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:

1) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów
i dokonywania ich oceny,

2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów,

3) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.

3. W trakcie realizacji zamówienia na każde wezwanie Zamawiającego w wyznaczonym terminie Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wskazane poniżej dowody w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub Podwykonawcę osób wykonujących wskazane wyżej czynności w trakcie realizacji zamówienia:

1) oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub podwykonawcy;

2) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię umowy/umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.) zwane dalej ,,RODO". Z kolei informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania;

3) zaświadczenie właściwego oddziału ZUS, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;

4) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami RODO.

4. Z tytułu niespełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w powyższych punktach czynności Zamawiający przewiduje sankcję w postaci obowiązku zapłaty przez wykonawcę kary umownej w wysokości 1/60 minimalnego wynagrodzenia za pracę za każdą osobę, za każdy dzień, w którym osoba nie była zatrudniona do realizacji zadania na podstawie umowy o pracę. Niezłożenie przez Wykonawcę lub podwykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie jako niespełnienie przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności.

5. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

6. Wykonawca zobowiązany jest do zawarcia w umowie z podwykonawcą postanowień zobowiązujących do zatrudnienia na umowę o pracę osób wykonujących czynności, o których mowa w pkt 1, oraz umożliwiających Zamawiającemu możliwość skontrolowania niniejszego obowiązku.

**§ 3**

Termin wykonania robót objętych niniejszą umową do dnia ..... r.
(3 miesiące od daty podpisania umowy).

**§ 4**

Do obowiązków Zamawiającego należy:

1) wprowadzenie i protokolarne przekazanie Wykonawcy terenu budowy wraz z dziennikiem budowy, w terminie uzgodnionym z Wykonawcą (w granicach określonych w § 6);
2) zapewnienie na swój koszt nadzoru autorskiego i inwestorskiego;
3) odebranie przedmiotu umowy po sprawdzeniu jego należytego wykonania;
4) terminowa zapłata wynagrodzenia za wykonane i odebrane prace.

**§ 5**

1. Do obowiązków Wykonawcy należą wszelkie czynności wymagane dla prawidłowego wykonania przedmiotu umowy, nawet jeżeli nie zostały wskazane

w dokumentacji projektowej oraz specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, a w szczególności:

1) przejęcie terenu budowy od Zamawiającego;
2) zabezpieczenie i wygrodzenie w wymaganym zakresie terenu budowy;
3) zapewnienie dozoru mienia na terenie budowy na własny koszt;
4) wykonanie przedmiotu umowy z materiałów odpowiadających wymaganiom określonym w art. 10 ustawy Prawo budowlane oraz okazywanie, na każde żądanie Inspektora nadzoru inwestorskiego lub innej osoby reprezentującej Zamawiającego, właściwych dokumentów dla każdego używanego na budowie wyrobu oraz dostarczanie niezbędnych dokumentów potwierdzających parametry techniczne oraz wymagane normy stosowanych materiałów i urządzeń, w tym np.: wyników oraz protokołów badań, sprawdzeń i prób dotyczących realizowanego przedmiotu niniejszej umowy;
5) ponoszenie pełnej odpowiedzialności za stan i przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochronę przeciwpożarową i dozór mienia na terenie budowy, jak i za wszelkie szkody powstałe w trakcie trwania robót na terenie przyjętym od Zamawiającego lub mających związek z prowadzonymi robotami;
6) ponoszenie pełnej odpowiedzialności za stosowanie i bezpieczeństwo wszelkich działań prowadzonych na terenie budowy i poza nim, a związanych z wykonaniem przedmiotu umowy;
7) ponoszenie pełnej odpowiedzialności za szkody oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków pracowników i osób trzecich, powstałe w związku z prowadzonymi robotami, w tym także ruchem pojazdów;
8) zabezpieczenie instalacji, urządzeń i obiektów na terenie budowy i w jego bezpośrednim otoczeniu, przed ich zniszczeniem lub uszkodzeniem w trakcie wykonywania robót;
9) dbanie o czystość i porządek na terenie budowy oraz utrzymywanie terenu budowy w należytym stanie i porządku oraz zapewnienia usuwania odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym także ze stosowną uchwałą Rady Gminy Moszczenica w sprawie szczegółowych zasad utrzymania porządku i czystości na terenie gminy Moszczenica;
10) uporządkowanie terenu budowy po zakończeniu robót, zaplecza budowy, jak również terenów sąsiadujących zajętych lub użytkowanych przez Wykonawcę w tym dokonania na własny koszt renowacji zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku prowadzonych prac obiektów, fragmentów terenu, dróg, nawierzchni lub instalacji;
11) kompletowanie w trakcie realizacji robót wszelkiej dokumentacji zgodnie z przepisami Prawa budowlanego oraz przygotowanie do odbioru końcowego kompletu dokumentów i protokołów niezbędnych przy odbiorze;
12) usunięcie wszelkich wad i usterek stwierdzonych przez nadzór inwestorski w trakcie trwania robót w terminie nie dłuższym niż termin technicznie uzasadniony i konieczny do ich usunięcia;
13) ponoszenie wyłącznej odpowiedzialności za wszelkie szkody będące następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu

umowy, które to szkody Wykonawca zobowiązuje się pokryć w pełnej wysokości;

14) posiadanie polisy ubezpieczeniowej, ważnej nie później niż od daty podpisania umowy do czasu odbioru końcowego obejmującej ubezpieczenie w pełnym zakresie od odpowiedzialności cywilnej deliktowej i kontraktowej z tytułu prowadzonej działalności wobec powierzonego mienia i osób trzecich, w tym od zniszczenia wszelkiej własności spowodowanego działaniem, zaniechaniem lub niedopatrzeniem Wykonawcy z polisą OC na sumę ubezpieczenia równą, co najmniej wartości oferty;

15) niezwłoczne pisemne informowanie Zamawiającego za pośrednictwem Inspektora nadzoru inwestorskiego lub Inżyniera o problemach technicznych lub okolicznościach, które mogą wpłynąć na jakość robót lub termin zakończenia robót;

16) zapewnienie na koszt własny m.in.:

a) kompleksowej obsługi geodezyjnej inwestycji,

b) wykonania projektu organizacji ruchu oraz uzyskania koniecznych zezwoleń uiszczenia opłat u zarządców dróg na zajęcie pasa drogowego w przypadkach, w których istnieje taka konieczność,

c) zabezpieczenia przed naruszeniem lub zniszczeniem punktów osnowy geodezyjnej, a w przypadku ich zniszczenia – do odtworzenia na własny koszt pod nadzorem uprawnionego geodety,

d) sporządzenia dokumentacji powykonawczej niezbędnej dla dokonania zgłoszenia do właściwych organów administracji publicznej.

2. Do obowiązków Wykonawcy należy zapewnienie wykonywania i kierowania robotami objętymi umową przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe i uprawnienia budowlane.
3. Zmiana którejkolwiek z osób wskazanych w ofercie, w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga zaakceptowania przez Zamawiającego.
4. Zamawiający zaakceptuje taką zmianę w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanych osób będą spełniać warunki postawione w tym zakresie w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.
5. Zaakceptowana przez Zamawiającego zmiana którejkolwiek z osób, o których mowa w ust. 2 winna być potwierdzona pisemnie i nie wymaga aneksu do niniejszej umowy (nie stanowi zmiany umowy).
6. Wykonawca zobowiązany jest do uzgadniania z Zamawiającym dostarczonego harmonogramu rzeczowo-finansowego w zakresie jego zgodności z budżetem Gminy oraz jego aktualizowania na każde żądanie Zamawiającego w terminie 7 dni od pisemnego zgłoszenia Zamawiającego.
7. Wykonawca zobowiązany jest do uzyskania od pracowników, wykonujących czynności, o których mowa w § 2 ust. 1 zgody na przetwarzanie danych osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji obowiązków wskazanych w § 2, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

§ 6

Protokolarne przekazanie terenu budowy Wykonawcy nastąpi w terminie 7 dni od podpisania umowy.

§ 7

1. Na podstawie oferty złożonej przez Wykonawcę, Strony ustalają wynagrodzenie ryczałtowe za wykonanie przedmiotu niniejszej umowy (zamówienia) w kwocie netto ..... złotych (słownie złotych: .....), a wraz z należnym podatkiem VAT w wysokości 23%, w kwocie brutto: ..... zł (słownie: .....),

2. Rozliczenie za wykonane roboty będzie się odbywać fakturami:
   **1) częściowymi** – za wykonany zakres prac, który został potwierdzony przez inspektora nadzoru, z uwzględnieniem terminu wskazanego w § 2 umowy, wystawionymi na podstawie protokołu stanu zaawansowania robót w postaci tabeli elementów scalonych (zwanego wymiennie ,,protokołem odbioru częściowego") podpisanego przez kierownika budowy, przy czym:
   - łączna suma faktur częściowych wystawionych przez Wykonawcę nie może przekroczyć 80 % wartości zamówienia określonej w ust. 1, (tj.: ..... zł brutto).

   **2) końcową** – wartość ostatniej części wynagrodzenia wynosi nie mniej niż 20% wartości zamówienia (tj.: ..... zł brutto) określonej w ust. 1 – płatna będzie po odbiorze końcowym i usunięciu usterek.

3. Dopuszcza się rozliczenie fakturami częściowymi i fakturą końcową w sposób wskazany w ust. 2 lub rozliczenie jedynie jedną fakturą końcową po odbiorze końcowym robót i usunięciu ewentualnych usterek przez wykonawcę robót..

4. Zamawiający dokona zapłaty drugiej i następnych części należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane po dostarczeniu przez Wykonawcę dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom, którzy zawarli zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę, biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych.
5. W przypadku nieprzedstawienia przez Wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty, o których mowa w ust. 4 Zamawiający wstrzyma się z wypłatą należnego Wykonawcy wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty.
6. Dokumentem stwierdzającym stan zaawansowania robót, stanowiącym podstawę do wystawienia faktury, będzie protokół stanu zaawansowania robót w postaci tabeli elementów scalonych potwierdzony przez inspektora nadzoru i podpisany przez kierownika budowy.
7. Protokoły robót zanikających oraz protokoły odbioru końcowego sporządzane będą przez Kierownika budowy z udziałem inspektora nadzoru i zatwierdzane przez Zamawiającego.
8. Wynagrodzenie ryczałtowe, o którym mowa w ust 1 obejmuje wszystkie koszty związane z realizacją przedmiotu zamówienia objętego SIWZ,

dokumentacją projektową oraz specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót, a także wszelkich robót towarzyszących koniecznych do wykonania przedmiotu umowy, w tym ryzyko Wykonawcy z tytułu oszacowania wszelkich kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy, a także oddziaływania innych czynników mających lub mogących mieć wpływ na koszty.

9. Niedoszacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego określonego w ust. 1. Załączony do oferty kosztorys ma charakter pomocniczy i nie ma wpływu na ryczałtowy charakter ceny.
10. Wykonawca oświadcza, że jest podatnikiem VAT, uprawnionym do wystawienia faktury uwzględniającej VAT. Numer NIP Wykonawcy .....
11. Płatność będzie dokonana przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy Nr ..... w banku ..... w terminie ..... dni od daty otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej i doręczonej faktury wraz z zatwierdzonym protokołem odbioru końcowego danej części zadania. Wykonawca oświadcza, iż rachunek wskazany w zdaniu pierwszym jest rachunkiem, o którym mowa w art. 96b ust. 3 ust. 13 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
12. W przypadku zatrudnienia przez Wykonawcę do realizacji zamówienia w zakresie robót umownych podwykonawców, Wykonawca zobowiązany jest załączyć do wystawionej przez siebie faktury:
    1) zestawienie należności dla wszystkich podwykonawców wraz z kopiami wystawionych przez nich faktur będących podstawą do wystawienia faktury przez Wykonawcę,
    2) dowody zapłaty zobowiązań wobec podwykonawców wynikających z faktur podwykonawców , o których mowa w punkcie 1 – dowodem zapłaty jest dokument obciążenia rachunku bankowego Wykonawcy lub oświadczenie podwykonawcy o zapłacie należności,
    3) oświadczenie podwykonawcy, złożone nie wcześniej niż w dniu wystawienia faktury przez Wykonawcę, że Wykonawca nie zalega z żadnymi zobowiązaniami w stosunku do podwykonawcy wynikającymi z umowy podwykonawstwa.
13. W przypadku niedostarczenia dokumentów, o których mowa w ust. 13 Zamawiający zatrzyma z należności Wykonawcy, kwotę w wysokości równej należności podwykonawcy, do czasu ich otrzymania.
14. Postanowienia ust. 12 i 13 stosuje się odpowiednio do umów podwykonawców z kolejnymi podwykonawcami.
15. Termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, przewidziany w umowie o podwykonawstwo, nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej.
16. Za termin zapłaty uznaje się dzień, w którym Zamawiający polecił swojemu bankowi przelać na konto Wykonawcy określoną kwotę.

17. Zamawiający nie przewiduje wypłacania zaliczek na poczet wykonania przedmiotu umowy.
18. Za nieterminową płatność Wykonawca ma prawo naliczyć odsetki w wysokości odsetek ustawowych.
19. Wykonawca nie może przenosić wierzytelności wynikających z niniejszej umowy na osoby trzecie bez pisemnej zgody Zamawiającego pod rygorem nieważności.

**§ 8**

1. Zamawiający ustanawia inspektorów nadzoru inwestorskiego w osobach:

.....

Przedstawicielem inwestora przy realizacji zamówienia jest ..... (..... UG w Moszczenicy).

2. Przedstawicielem Wykonawcy na budowie będzie:

1) Kierownik budowy/robót spec. Drogowa ..... nr uprawnień ....., nr ewidencyjny Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.....

3. Kierownik budowy/robót zobowiązany jest do prowadzenia dziennika budowy.

4. Kierownik budowy/robót działać będzie w granicach umocowania określonego w ustawie Prawo budowlane.

5. Strony zastrzegają sobie możliwość zmian osób nadzorujących wykonanie zamówienia. Strony będą powiadamiać się o tych zmianach w formie pisemnej, co nie stanowi zmiany umowy. Zmiana kierownika budowy wymaga pisemnej zgody Zamawiającego (nowa osoba nadzorująca wykonanie zamówienia powinna mieć tożsame kwalifikacje), zgodnie z § 5 ust. 3 - 5.

**§ 9**

1. Warunkiem dopuszczenia do odbioru wbudowanych materiałów jest przedłożenie przez Wykonawcę Inspektorowi nadzoru inwestorskiego/ Przedstawicielowi inwestora stosownych atestów, certyfikatów, deklaracji zgodności i kart katalogowych zastosowanych materiałów budowlanych, protokołów przeprowadzenia prób, badań i sprawdzeń wymaganych technicznymi warunkami wykonania i odbioru robót.
2. Strony zgodnie postanawiają, że będą stosowane następujące rodzaje odbiorów robót:
   1) odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu;
   2) odbiory częściowe;
   3) odbiór końcowy.
3. Odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu dokonywane będą przez Inspektora nadzoru inwestorskiego. Wykonawca winien zgłaszać gotowość do odbiorów, o których mowa wyżej, wpisem do dziennika budowy.

3a. Odbiory robót częściowych jest dokonywany w celu częściowego rozliczenia z Wykonawcą za wykonane roboty.
3b. Wykonawca zgłosi Zamawiającemu gotowość do odbioru częściowego, pisemnie bezpośrednio w siedzibie Zamawiającego.
3c. Podstawą zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru częściowego zadania, będzie zakończenie części robót, potwierdzone w dzienniku budowy wpisem dokonanym przez Kierownika budowy potwierdzonym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego, protokołem odbioru robót częściowych oraz przedstawia dokumenty rozliczeniowe. Przystąpienie do odbioru częściowego następuje w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio.
4. Wykonawca zgłosi Zamawiającemu gotowość do odbioru końcowego zadania, pisemnie bezpośrednio w siedzibie Zamawiającego.
5. Podstawą zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru końcowego zadania, będzie zakończenie robót, potwierdzone w dzienniku budowy wpisem dokonanym przez Kierownika budowy potwierdzonym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.
6. Wraz ze zgłoszeniem do odbioru końcowego Wykonawca przekaże Zamawiającemu następujące dokumenty:
   1) Dziennik budowy;
   2) oświadczenie Kierownika budowy o zgodności wykonania robót z dokumentacją projektową, obowiązującymi przepisami i normami;
   3) dokumenty (atesty, certyfikaty) potwierdzające, że wbudowane wyroby budowlane są zgodne z art. 10 ustawy Prawo budowlane (opisane i ostemplowane przez Kierownika budowy);
   4) dokumentację powykonawczą, w tym w szczególności:
      a) atesty na zastosowane i wbudowane prefabrykaty, materiały i urządzenia,
      b) wymagane dokumenty, protokoły i zaświadczenia z przeprowadzonych przez Wykonawcę sprawdzeń i badań,
      c) oświadczenie o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy i terenu przyległego,
      d) protokoły badań i sprawdzeń (m.in. wyniki badań laboratoryjnych grubości i składu warstw konstrukcyjnych).
7. Zamawiający wyznaczy i rozpocznie czynności odbioru końcowego zadania w terminie 7 dni roboczych od daty prawidłowego zawiadomienia go o osiągnięciu gotowości do odbioru końcowego.
8. Zamawiający zobowiązany jest do dokonania lub odmowy dokonania odbioru końcowego zadania, w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia tego odbioru.
9. W przypadku stwierdzenia w trakcie odbioru wad lub usterek, Zamawiający może odmówić odbioru do czasu ich usunięcia a Wykonawca usunie je na własny koszt w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego.
10. W razie nie usunięcia w ustalonym terminie przez Wykonawcę wad i usterek stwierdzonych przy odbiorze końcowym, w okresie gwarancji Zamawiający jest upoważniony do ich usunięcia na koszt Wykonawcy.

## § 10

1. Strony potwierdzają, że przed zawarciem umowy Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości **5 %** wynagrodzenia ofertowego (ceny ofertowej brutto).
2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zostanie zwrócone Wykonawcy w następujących terminach:
   1) 70% wysokości zabezpieczenia – w ciągu 30 dni od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego dla całości robót objętych niniejszą umową;
   2) 30% wysokości zabezpieczenia – w ciągu 14 dni od upływu okresu rękojmi.
3. Zamawiający wstrzyma się ze zwrotem części zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o której mowa w ust. 2 pkt 1, w przypadku, kiedy Wykonawca nie usunął w terminie stwierdzonych w trakcie odbioru wad lub jest w trakcie usuwania tych wad.
4. Okres rękojmi i gwarancji w takiej sytuacji ulega wydłużeniu o czas potrzebny na usunięcie wad.
5. W przypadku wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie innej niż gotówka Wykonawca zadba, aby było ono ważne i mogło być wykorzystane aż do dnia, kiedy Wykonawca wykona i ukończy roboty i usunie wszelkie wady. Jeżeli warunki zabezpieczenia wykonania umowy wymieniają datę, wygaśnięcia, a Wykonawca nie zdoła ukończyć robót w terminie poprzedzającym o 30 dni datę wygaśnięcia, to Wykonawca przedłuży odpowiednio okres ważności zabezpieczenie należytego wykonania umowy aż do czasu, kiedy roboty zostaną ukończone i wszystkie wady usunięte.
6. W przypadku nie przedłużenia przez Wykonawcę ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy opisanego powyżej Zamawiający będzie mógł zgłosić roszczenie do całej kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
7. Koszty ustanowienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy ponosi Wykonawca.

## § 11

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
   1) za opóźnienie w zakończeniu wykonania robót objętych niniejszą umowa w stosunku do terminu określonego w § 3 w wysokości 0,2% wynagrodzenia brutto, określonego w § 7 ust. 1, za każdy dzień opóźnienia, niezależnie od przyczyn powstania opóźnienia;
   2) za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych w okresie gwarancji i rękojmi w wysokości 0,2% wynagrodzenia brutto, określonego w § 7 ust. 1, za każdy dzień opóźnienia liczonego od dnia wyznaczonego na usunięcie wad, niezależnie od przyczyn powstania opóźnienia;
   3) za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych w protokole odbioru zamówienia w wysokości 0,2% wynagrodzenia brutto, określonego w § 7 ust. 1, za każdy dzień opóźnienia liczonego od dnia wyznaczonego na usunięcie wad, niezależnie od przyczyn powstania opóźnienia;
   4) za odstąpienie przez Zamawiającego lub Wykonawcę od umowy z przyczyn, za które winę ponosi Wykonawca w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, określonego w § 7 ust. 1;

5) za niewypełnienie obowiązku zatrudnienia na podstawie umów o pracę pracowników skierowanych do realizacji zamówienia – w wysokości 1/60 minimalnego wynagrodzenia za pracę za każdą osobę, za każdy dzień w którym ta osoba nie była zatrudniona na podstawie umowy o pracę pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 2.

2. Zamawiający ma prawo naliczyć karę umowną z tytułu nieposiadania przez wymagany okres umowy odpowiedzialności OC, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 14 w wysokości 3 % wynagrodzenia brutto, określonego w § 7 ust. 1.

3. Zamawiający ma prawo naliczyć kary z tytułu:
   1) braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom w wysokości 20% wynagrodzenia brutto podwykonawcy (w przypadku każdorazowego braku zapłaty lub każdorazowej nieterminowej zapłaty wynagrodzenia) za każdy stwierdzony przypadek,
   2) nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek,
   3) nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek,
   4) braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty w wysokości 5 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek.

4. Zapłata kar umownych nie zwalnia Wykonawcy od wykonania zobowiązań wynikających z umowy.

5. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne za odstąpienie przez Wykonawcę od umowy z przyczyn zależnych od Zamawiającego w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, określonego w § 7 ust. 1, z zastrzeżeniem § 12 ust. 1 pkt 2.

6. Zamawiający zastrzega sobie prawo do dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych Kodeksu cywilnego, o ile wartość faktycznie poniesionych szkód przekracza wysokość kar umownych, a także w przypadku wystąpienia szkody z innych powodów niż opóźnienie lub odstąpienie od umowy.

7. Wykonawcy, wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia ponoszą solidarną odpowiedzialność za wykonanie umowy i wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

8. Łączna suma kar umownych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania niniejszej umowy należnych Zamawiającemu nie może przekroczyć 30 % wartości wynagrodzenia brutto wskazanego w § 7 ust. 1.

9. Wymagalność kar umownych następuje z chwilą zaistnienia okoliczności stanowiących podstawę do ich naliczenia, a w przypadku kary umownych za opóźnienie w pierwszym dniu tego opóźnienia oraz w każdym następnym dniu pozostawania w opóźnieniu.

## § 12

1. Zamawiającemu poza przypadkami określonymi w Kodeksie cywilnym przysługuje prawo odstąpienia od umowy lub jej części, gdy:
   1) Wykonawca przerwał z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy realizację przedmiotu umowy lub jego części i przerwa ta trwa dłużej niż 30 dni umowy – odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach, z wyłączeniem sytuacji gdy przerwa wynika z harmonogramu, o którym mowa w § 17 ust. 3 pkt 4 i została zaakceptowana przez Zamawiającego;
   2) wystąpi istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie umowy lub jej części nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy – odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach; w takim wypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części robót;
   3) Wykonawca realizuje roboty przewidziane niniejszą umową w sposób niezgodny z niniejszą umową, dokumentacją projektową, specyfikacjami technicznymi lub wskazaniami Zamawiającego umowy – odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach.
2. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od niniejszej umowy lub jej części, jeżeli Zamawiający odmawia bez wskazania uzasadnionej przyczyny odbioru robót lub podpisania protokołu odbioru końcowego.
3. Odstąpienie od umowy lub jej części, o którym mowa w ust. 1 i 2, powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie.
4. W wypadku odstąpienia od umowy lub jej części Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki:
   1) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt tej strony, z której to winy nastąpiło odstąpienie od umowy;
   2) Wykonawca zgłosi do dokonania przez Zamawiającego odbioru robót przerwanych, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada;
   3) w terminie 10 dni od daty zgłoszenia, o którym mowa w pkt 2 powyżej, Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku wraz z zestawieniem wartości wykonanych robót według stanu na dzień odstąpienia; protokół inwentaryzacji robót w toku stanowić będzie podstawę do wystawienia faktury przez Wykonawcę;
   4) Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada, obowiązany jest do dokonania odbioru robót

przerwanych oraz przejęcia od Wykonawcy terenu budowy w terminie 10 dni od daty odstąpienia oraz do zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia.

5. Jeżeli Wykonawca będzie wykonywał przedmiot umowy lub jego część wadliwie, albo sprzecznie z umową Zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonywania umowy jego części i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin; po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Zamawiający może od umowy odstąpić, powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie przedmiotu umowy lub jego części innemu podmiotowi na koszt Wykonawcy.

**§ 13**

1. Wykonawca może powierzyć, zgodnie z ofertą Wykonawcy, wykonanie części robót lub usług podwykonawcom pod warunkiem, że posiadają oni kwalifikacje niezbędne do ich wykonania.
2. Zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście:
   1) .....
   2).....
   3).....
3. Zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał za pomocą podwykonawców:
   1).....
   2).....
   3).....
4. Do zawarcia przez Wykonawcę umowy z podwykonawcą wymagana jest zgoda Zamawiającego.
5. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy przedstawienia dokumentów potwierdzających kwalifikacje podwykonawcy. Zamawiający wyznacza termin na dostarczenie powyższych dokumentów, termin ten jednak nie może być krótszy niż 3 dni.
6. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane, do przedłożenia zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
7. Zamawiający w terminie 14 dni od dnia przedłożenia zgłasza w formie pisemnej zastrzeżenia projektu umowy o podwykonawstwo:
   1) niespełniającej wymagań określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia;

2) gdy przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej.

8. Niezgłoszenie w formie pisemnej zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, w terminie określonym w ust. 7 uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.

9. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.

10. Zamawiający, w terminie 14 dni od dnia przedłożenia, zgłasza w formie pisemnej sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, w przypadkach, o których mowa w ust. 7.

11. Niezgłoszenie w formie pisemnej sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 10, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.

12. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez zamawiającego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jako niepodlegający niniejszemu obowiązkowi. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000 zł.

13. W przypadku, o którym mowa w ust. 12, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 7 pkt 2, zamawiający informuje o tym wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.

14. Przepisy ust. 6-13 stosuje się odpowiednio do zmian tej umowy o podwykonawstwo.

15. Wykonawca przy realizacji umowy odpowiada za roboty wykonane przez Podwykonawcę, co do zakresu rzeczowego jak i jakość i oraz za działania i zaniechania własne.
16. Wykonawca zawierający umowy o podwykonawstwo z dalszymi podwykonawcami musi się kierować zasadami określonymi w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia Rozdz. XXIV oraz postępować zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych.
17. Umowa pomiędzy Wykonawcą a podwykonawcą i podwykonawcy z dalszym podwykonawcą powinna być zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

18. Rozliczenie z podwykonawcami prowadzi Wykonawca. Ostateczne rozliczenie Wykonawcy z podwykonawcą nastąpić musi przed ostatecznym rozliczeniem Wykonawcy z Zamawiającym. Zamawiający żąda, aby takie same warunki dotyczące sposobu rozliczenia i terminu płatności przyjęte były w umowach podwykonawcy z dalszym podwykonawcą – w tym celu Wykonawca w umowie z podwykonawcą i podwykonawca w umowie z dalszym podwykonawcą powinien zastrzec taką konieczność.
19. Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie z jego wynagrodzenia, ustalonego w § 7 ust. 1 niniejszej umowy, wynagrodzenia podwykonawcy, wymagalnego i należnego na podstawie umowy zaakceptowanej przez Zamawiającego (między Wykonawcą i podwykonawcą lub podwykonawcą i dalszym podwykonawcą), jeżeli podwykonawca zwróci się o zapłatę bezpośrednio do Zamawiającego, pod warunkiem powiadomienia Wykonawcy.
20. Wykonanie prac w podwykonawstwie nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za wykonanie obowiązków wynikających z umowy i obowiązujących przepisów prawa. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania podwykonawców jak za własne.
21. Na roboty wykonane przez podwykonawców oraz dalszych podwykonawców gwarancji udziela Wykonawca.
22. **Zamawiający żąda, aby w umowie z Podwykonawcą Wykonawca zawarł odpowiednie postanowienia dotyczące zobowiązania Podwykonawcy do zatrudnienia na umowę o pracę osób wykonujących czynności, o których mowa w rozdziale III niniejszej SIWZ i umożliwiające Zamawiającemu kontrolę realizacji tego obowiązku przez Podwykonawcę.**
23. **W przypadku podwykonawców, których firmy będą znane Wykonawcy dopiero na etapie realizacji niniejszej umowy, Zamawiający zgodnie z rozdz. IX ust. 6 SIWZ będzie wymagał** przedstawienia w odniesieniu do tych podwykonawców dokumentów wymienionych rozdz. IX ust. 5 SIWZ.

**§ 14**

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji jakości wykonania przedmiotu umowy na wykonane roboty (materiały i robociznę) na okres ..... miesięcy liczonej od dnia odebrania przez Zamawiającego robót budowlanych i podpisania (bez uwag) protokołu końcowego.
2. Wykonawca jest odpowiedzialny względem Zamawiającego, jeżeli wykonany przedmiot umowy ma wady zmniejszające jego wartość lub użyteczność ze względu na cel określony w umowie lub wynikający z przeznaczenia rzeczy, albo jeżeli wykonany przedmiot umowy nie ma właściwości, które zgodnie z dokumentacją robót posiadać powinien lub został wydany w stanie niezupełnym.
3. W okresie gwarancji Wykonawca zobowiązuje się do bezpłatnego usunięcia wad i usterek w terminie 7 dni licząc od daty pisemnego (listem lub faksem) powiadomienia przez Zamawiającego. Okres gwarancji zostanie przedłużony o czas naprawy.

4. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w wyznaczonym terminie Zamawiający może dokonać ich usunięcia w zastępstwie Wykonawcy i na jego koszt oraz naliczyć karę umowną.

5. Jeżeli w wykonaniu swoich obowiązków Wykonawca dostarczył Zamawiającemu zamiast rzeczy wadliwej rzecz wolną od wad albo dokonał istotnych napraw rzeczy objętej gwarancją, termin gwarancji biegnie na nowo od chwili dostarczenia rzeczy wolnej od wad lub zwrócenia rzeczy naprawionej. Jeżeli Wykonawca wymienił część rzeczy, przepis powyższy stosuje się odpowiednio do części wymienionej.

6. Zamawiający ma prawo dochodzić uprawnień z tytułu rękojmi za wady, niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji.

7. Wykonawca udziela Zamawiającemu rękojmi na okres równy okresowi gwarancji określonemu w ust. 1, chyba że okres gwarancji jest krótszy od ustawowego okresu rękojmi. Okres rękojmi liczony jest od dnia odebrania przez Zamawiającego robót budowlanych i podpisania (bez uwag) protokołu końcowego.

8. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji także po terminie określonym w ust. 1 jeżeli zgłosił wadę przed upływem tego terminu.

9. Wykonawca jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi za wady przedmiotu umowy istniejące w czasie dokonywania czynności odbioru oraz za wady powstałe po odbiorze z przyczyn tkwiących w przedmiocie w chwili odbioru.

**§ 15**

1. Zgodnie z art. 144 ust. 1 pkt 1 ustawy Zamawiający przewiduje zmiany zawartej umowy w zakresie:

1) w zakresie wynagrodzenia brutto w przypadku zaistnienia następującej okoliczności - w przypadku zmiany stawki podatku VAT przez władzę ustawodawczą w trakcie trwania umowy i wynikającej z tego tytułu zmiany kwoty podatku VAT wskazanej w umowie, co nie powoduje zmiany wysokości wynagrodzenia netto;

2) w zakresie zmiany terminu wykonania przedmiotu zamówienia w przypadku:
   a) działania siły wyższej, rozumianej jako zdarzenie zewnętrzne, niemożliwe do przewidzenia i niemożliwe do zapobieżenia, uniemożliwiającej wykonanie umowy w określonym pierwotnie terminie – o okres odpowiadający okresowi działania siły wyższej,
   b) konieczności zmiany dokumentacji projektowej, o której mowa w pkt 4 lub konieczności wykonania dodatkowej dokumentacji dokonanej na wniosek Zamawiającego lub Wykonawcy – o ile konieczność zmiany lub wykonania w/w dokumentacji projektowej uniemożliwia zrealizowanie przedmiotu zamówienia w pierwotnie określonym terminie; termin może być wydłużony jedynie o:

- czas niezbędny na przygotowanie zamiennej dokumentacji projektowej lub dodatkowej dokumentacji oraz jej uzgodnienie i dopełnienie formalności niezbędnych do wykonywania robót budowlanych na jej podstawie,
- dodatkowy czas potrzebny na wykonanie robót zamiennych w stosunku do czasu potrzebnego na wykonanie robót przewidzianych poprzednio w dokumentacji projektowej,

c) jeżeli zostaną ujawnione elementy infrastruktury podziemnej, dotychczas niezinwentaryzowanej w zasobach Zamawiającego, będące przyczyną kolizji, których usunięcie będzie powodowało prace dotychczas nieprzewidziane; termin może być wydłużony jedynie o czas niezbędny na usunięcie kolizji,

d) wydanie decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, w szczególności organ nadzoru budowlanego, ochrony środowiska o wstrzymaniu robót z powodów za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności; termin może być wydłużony jedynie o czas wstrzymania robót,

e) w razie konieczności podjęcia działań zmierzających do ograniczenia skutków zdarzenia losowego wywołanego przez czynniki zewnętrzne, szczególnie zagrażające bezpośrednio życiu lub zdrowiu ludzi lub grożące powstaniem szkody niewspółmiernie większej niż spowodowana działaniem lub zaniechaniem Wykonawcy; termin może być wydłużony jedynie o czas niezbędny na przeprowadzenie tych działań,

3) w zakresie zmiany terminu wykonania przedmiotu zamówienia w przypadku:

a) gdy z przyczyn niezależnych od Wykonawcy nie można ukończyć robót w czasie wskazanym na ich wykonanie, w tym w szczególności z uwagi na:

- warunki atmosferyczne:

- klęski żywiołowe,

- zaistnienie siły wyższej,

- warunki atmosferyczne uniemożliwiające prowadzenie robót budowlanych, przeprowadzenie prób i sprawdzeń, dokonanie odbiorów;

b) warunki geologiczne, terenowe, archeologiczne, wodne itp., w szczególności:

- wystąpienie osuwisk gruntu nie ustalonych w oparciu o dokonane badania geologiczne lub występujących ponad normy oraz innych nie dających się przewidzieć zjawisk geologicznych i hydrogeologicznych pojawiających się w trakcie budowy,

- odmienne od pokazanych na mapach sytuacyjno-wysokościowych istnienie podziemnych urządzeń, instalacji lub obiektów infrastrukturalnych,

- wstrzymanie budowy przez właściwy organ z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę, np.: odkrycie niewypałów i niewybuchów, zagrożenie tąpnięciami, wybuchem,

- wykopaliska archeologiczne;

c) zmiany będące następstwem okoliczności leżących po stronie Zamawiającego, w szczególności:

- wstrzymanie realizacji umowy przez Zamawiającego z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,

- konieczność wprowadzenia zmian w wymaganiach Zamawiającego opisanych w Programie Funkcjonalno- Użytkowym,

- uniemożliwienie dokonania prób końcowych tak, że opóźniają się one o więcej niż 14 dni z przyczyn, za które odpowiada Zamawiający,

- opóźnienie w dostarczeniu przez Zamawiającego jakichkolwiek rysunków, instrukcji lub dokumentów Wykonawcy;

d) zmiany będące następstwem zmian przepisów powszechnie obowiązujących oraz norm mających zastosowanie do przedmiotu zamówienia oraz działania organów administracji, w szczególności:

- konieczność uzyskania wyroku sądowego, innego orzeczenia sądu lub organu, którego konieczności nie przewidziano przy zawieraniu umowy,

- konieczność zaspokojenia roszczeń lub oczekiwań osób trzecich – w tym grup społecznych lub zawodowych nie artykułowanych lub niemożliwych do jednoznacznego określenia w chwili zawierania umowy,

e) konieczność zrealizowania zakresu umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa oraz okoliczności niezależne od stron Umowy.

W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych wyżej termin realizacji zamówienia może ulec odpowiedniemu przedłużeniu o czas niezbędny do zakończenia wykonywania jej przedmiotu w sposób należyty.

4) gdy wystąpią także niżej określone okoliczności:

a) pojawienie się potrzeby wykonania prac dodatkowych, niemożliwych do przewidzenia w chwili zawierania umowy a koniecznych do prawidłowego wykonania niniejszej umowy w szczególności, bez których nie zostałyby osiągnięte zakładane parametry;

b) istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie części przedmiotu zamówienia nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Kontraktu.

c) jeżeli wprowadzone zmiany będą korzystne dla Zamawiającego, w szczególności w sytuacji złożenia przez Wykonawcę propozycji, które przyśpieszą ukończenie robót, zmniejszając koszty, poprawią sprawność lub jakość robót lub w inny sposób dostarczą Zamawiającemu pożytku.

5) Zamawiający dopuszcza zmianę istotnych postanowień zawartej Umowy w postaci opisu przedmiotu zamówienia w przypadku potrzeby wykonania robót zamiennych w stosunku do robót planowanych, jeżeli roboty zamienne uzasadnione są koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa robót budowlanych lub usprawnią proces budowlany lub ich wykonanie korzystnie wpłynie na funkcjonalność przedmiotu zamówienia. Roboty zamienne będą opisane w odrębnym protokole i nie będą skutkowały podwyższeniem ceny ofertowej;

## § 16

1. W przypadku zaistnienia sporu w związku z wykonaniem niniejszej umowy Strony są zobowiązane wyczerpać drogę postępowania reklamacyjnego.
2. Uzasadnione roszczenie Wykonawcy powinno być skierowane na piśmie w formie reklamacji do Zamawiającego (w terminie 14 dni od zaistnienia zdarzenia uzasadniającego to roszczenie – pod rygorem utraty możliwości dochodzenia tego roszczenia), który jest obowiązany pisemnie ustosunkować się, co do zasadności roszczenia w terminie 21 dni od daty zgłoszenia roszczenia.
3. W razie odmowy uznania roszczenia przez Zamawiającego lub nie udzielenia odpowiedzi w terminie, Wykonawca jest uprawniony do wystąpienia na drogę sądową.
4. Właściwym do rozpoznania sporów mogących wyniknąć z niniejszej umowy jest sąd powszechny właściwy dla siedziby Zamawiającego.

## § 17

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową stosuje się przepisy prawa powszechnie obowiązującego, a w szczególności ustawy Prawo zamówień publicznych, ustawy Prawo budowlane oraz Kodeksu cywilnego.

2. Wszelkie zmiany niniejszej umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

3. Integralną część umowy stanowią załączniki:
   1) Oferta Wykonawcy wraz załącznikami,
   2) Dokumentacja projektowa oraz SIWZ wraz z załącznikami (w szczególności Specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych),
   3) Kopia polisy OC,
   4) harmonogram rzeczowo - finansowy .

4. Umowę niniejszą sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, 2 egzemplarze dla Zamawiającego i 1 egzemplarz dla Wykonawcy.

**ZAMAWIAJĄCY** **WYKONAWCA**

..... .....